

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ
อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

Guardians' participation in educational management of Chaiprakan
municipal school 1 Chaiprakan District, Chiang Mai Province

ณิสุชา เหล่าชาติ*

Nisucha Laochart

E-mail n.sucha03@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีเพศ อาชีพ และการศึกษต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมผู้ปกครอง, การจัดการศึกษาโรงเรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study guardians' participation in educational 2) to compare guardians' participation in educational and 3) to study suggestions on the guardians' participation in educational. The study sampling units were the guardians in academic year 2013, totally 162. Tools for data collection were questionnaires; research statistics included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test.

The findings were as follows. The guardians' participation in educational was overall rated at a high level. When considering by aspect, The hypothesis test showed that the guardians who differed in sex, occupation and level of education did not differ in participation in educational management, while those who differed in age did differ in educational management, with statistical significance at 0.05.

Keywords: Guardians' participation, Educational management

*ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

บทนำ

โรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ สังกัดเทศบาลตำบลไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนที่เทศบาลตำบลไชยปราการได้จัดตั้งขึ้นเอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้หลักเกณฑ์การจัดการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม ค่าขาย ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะส่งลูกหลานได้ศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา โดยขอใช้อาคารสถานที่ ของโรงเรียนวัดมิ่งสาวาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ถูกยุบรวมกับโรงเรียนบ้านห้วยไผ่ ตำบลหนองบัว ซึ่งอยู่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลไชยปราการ สำหรับสอนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา มีนักเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 279 คน มีพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 คน และจะเพิ่มขึ้นเรียนขึ้นทุกปี การศึกษาจนถึงระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 แต่ยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของนักเรียนที่จะติดต่อสื่อสารกับทางโรงเรียน เพื่อมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษายิ่งขึ้น (กองการศึกษาเทศบาลตำบลไชยปราการ, 2556, น.6) จากการปฏิบัติงานในพื้นที่ของผู้วิจัย พบว่า สถิติที่ผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และมักจะ

เป็นไปในลักษณะของการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนตามสถานภาพและโอกาสหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและขอความร่วมมือเท่านั้น การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียน ครอบครัวและชุมชนจะต้องร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจกัน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสังคมซึ่งมีความแตกต่างกัน สามารถสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับวิถีชีวิตบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของท้องถิ่น สำหรับผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้เลี้ยงดูและมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ต้องการให้ผู้เรียนมีอนาคตที่ดีและดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงนับว่าเป็นบุคคลสำคัญในการมีส่วนร่วมส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงควรมีการดำเนินการศึกษาหาข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยผลการวิจัยที่ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ว่ามีส่วนร่วมอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไร รวมทั้งข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปพัฒนาเป็นแนวนโยบายและแผนงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้

ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่ามีส่วนร่วมอย่างไร รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในดำเนินการจัดการศึกษาเป็นอย่างไร เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและการสร้างคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นไว้วางใจ เกิดความศรัทธามีเจตคติ ที่ดีและเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา และโรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้มีการทำวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานตามกรอบการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็ก ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 139 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 140 คน ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น 279 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 162 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับและแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านงานวิชาการ 2) ด้านงานกิจการนักเรียน 3) ด้านงานอาคารสถานที่ และ 4) ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียนมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ สถิติสำเร็จรูปทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. ค่า t-test, F-test เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 การมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เข้าร่วมประชุม ผู้ปกครองเพื่อรับทราบ การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษารองลงมาคือ เอาใจใส่การเรียนของนักเรียนสอนการบ้านตรวจงานที่ครูมอบหมายประจำวัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน เช่น ค่ายวิชาการ ค่ายรักการอ่าน ฯลฯ

1.2 การมีส่วนร่วมด้านงานกิจการนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนจัด เช่น วันเด็ก วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ ฯลฯ รองลงมาคือ ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ทุกกิจกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโรงเรียน เช่น อาสาสมัครติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองด้วยกันเอง

1.3 การมีส่วนร่วมด้านงานอาคารสถานที่ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดย

รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้นักเรียนช่วยเหลือและดูแลอาคารสถานที่ รองลงมาคือ ร่วมกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของโรงเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมดำเนินงานด้านอาคารสถานที่อย่างไม่เป็นทางการ

1.4 การมีส่วนร่วมด้านงานสัมพันธ์ชุมชน พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมในงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นเช่น เทศกาลเข้าพรรษา และประเพณีต่างๆ รองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนร่วมกับชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาและท้องถิ่น เช่น โครงการเกษตรกรรมน้อย โครงการอ้อยสอนหลาน ฯลฯ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ที่มี เพศ อายุ อาชีพ และการศึกษาต่างกัน พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศ อาชีพ และการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้านงานวิชาการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน ให้ครูสอนพิเศษกับนักเรียน

ที่มีผลการเรียนต่ำ ด้านงานกิจการนักเรียน ควรกำหนดแผนการจัดกิจกรรมแจ้ง ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ให้ ผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครติดต่อสื่อสาร ประสานงานกันเอง ด้านงานอาคารสถานที่ ควรสร้างห้องน้ำเพิ่มให้เพียงพอแก่นักเรียน มี สนามกีฬา สนามเด็กเล่น มีต้นไม้ มีรั้ว ล้อมรอบโรงเรียน เพื่อความปลอดภัยแก่นักเรียน และด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ต้องการให้หน่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้แก่ ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนทราบอย่างทั่วถึง และเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานสัมพันธ์ชุมชน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานอาคารสถานที่ และด้านงานสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า โรงเรียนเทศบาล 1 ไชยปราการ เป็นโรงเรียนที่เทศบาลตำบลไชยปราการ ได้จัดตั้งขึ้นเองตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ภายใต้หลักเกณฑ์การจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน

ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง เกษตรกรรม ค้าขาย ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะส่งลูกหลานได้ศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา

ดังนั้น ประชาชนในชุมชนจึงมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนแห่งนี้ และให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้บุตรหลานของตนได้ศึกษาเล่าเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปอย่างต่อเนื่องจนจบชั้นสูงสุดของแต่ละระดับชั้นที่โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอน นอกเหนือจากสิ่งที่รัฐบาลได้อุดหนุนงบประมาณให้เรียนฟรีแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยให้นักเรียนได้เรียนฟรี มีรถรับส่งนักเรียนฟรี และมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนฟรี เพียงพอกับความต้องการ เป็นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามความสามารถ และความจำเป็นของท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในประเด็นสำคัญอันได้แก่ ด้านงานวิชาการ มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม ด้านงานอาคารสถานที่ เน้นความเป็นมาตรฐานสากล และด้านงานสัมพันธ์ชุมชน มีการติดต่อสื่อสารสม่ำเสมอระหว่างโรงเรียนกับบ้าน และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้กระจายอำนาจในการบริหาร

จัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำไพ แสงจำรัส (2555) ได้ศึกษา เรื่อง ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (สดาวร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านบริหารงานวิชาการพบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองต้องการให้ใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัด การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วมในการประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการเป็นด้านที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ได้ร่วมประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษากับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อโอกาสทางการศึกษาของชุมชน และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่กว้างขวางเป็นประโยชน์แก่ชุมชนสูงสุดต่อไป

ส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับด้านวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นการเสริมสร้างกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาสมัยใหม่

สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) แนวการจัดการศึกษา หลักสูตร การศึกษาระดับต่างๆ ต้องมีลักษณะหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งวิชาการ วิชาชีพ และพัฒนาคน ให้มีความสมดุล งานด้านวิชาการ ถือเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ด้วยการจัดกิจกรรม และประสบการณ์ต่างๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดพัฒนาการในทุกด้านอย่างครบถ้วนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์ทิพาวุฒิวิทย์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาดบัวหลวงโพธิ์จรนวิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีแพร ณะขว้าง (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศล้านนา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านงานวิชาการ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการติดตามผลการเรียนของนักเรียน เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน โดยการตรวจการบ้านของนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น ส่วนด้านงานอาคารสถานที่ เป็นด้านที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีค่าแปลผล

อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ผู้ปกครองยังมีความเข้าใจว่าโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่เทศบาลตำบลไชยปราการเป็นผู้ก่อตั้งและเป็นผู้รับผิดชอบทุกด้าน โดยเฉพาะอาคารสถานที่เทศบาลจะเป็นผู้ดำเนินการทั้งงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียน สนามกีฬา สนามเด็กเล่น การปลูกต้นไม้ การสร้างถนน และการสร้างรั้ว จึงเป็นเหตุให้ผู้ปกครองที่มีฐานะยากจนถึงระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในด้านงานอาคารสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ บุญมี (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์” คือด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจากผลการวิจัยพบว่า การบริหาร งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นหลายแห่งในปัจจุบัน ยังไม่มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศ และแม้บางส่วนที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณสำหรับสร้างอาคารสถานที่แล้วแต่การจัดห้องเรียนยังไม่เป็นสัดส่วนพื้นที่ภายนอกอาคารยังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงและตกแต่งทั้งสนามเด็กเล่น สนามหญ้า ต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับที่จะทำให้เกิดความร่มรื่นยังมีไม่เพียงพอ ไม่มีรั้วรอบขอบชิด จึงทำให้ผู้บริหารและผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอชุมพลบุรี

จังหวัดสุรินทร์ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุงแก้ไขนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับ งานอาคารสถานที่ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วม ด้านงานอาคารสถานที่ให้ได้มาตรฐานมากขึ้น

1.2 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้านได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุง แก้ไขการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เช่น ค่ายวิชาการ ค่ายรักการอ่าน โดยแจ้งให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมทราบล่วงหน้า เพื่อผู้ปกครองจะได้มีส่วนร่วมกิจกรรมวิชาการทุกครั้งที่ทางโรงเรียนจัดกิจกรรม เพื่อเป็นการเรียนรู้ร่วมกับบุตรหลาน และสามารถแนะนำบุตรหลานได้ ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาให้บุตรหลานได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น

1.3 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านงานกิจการนักเรียนให้

สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการด้านงานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม เพื่อรักษามาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาไว้ โดยการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม วันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้งานด้านกิจการนักเรียน เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุงแก้ไข ด้านงานกิจการนักเรียน โดยการให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในโรงเรียน ควรมีโครงการอาสาสมัครติดต่อสื่อสาร ข้อมูล ข่าวสารของผู้ปกครอง เพื่อให้งานกิจการนักเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

1.4 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข โดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ด้านงานอาคารสถานที่ เพื่อให้มีอาคารสถานที่ ได้มาตรฐานสากล มีสนามกีฬา สนามหญ้าที่ร่มรื่นสวยงาม มีสนามเด็กเล่นที่เหมาะสมและมีความปลอดภัยแก่นักเรียน ซึ่งมีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านงานอาคารสถานที่ โดยการสนับสนุนให้นักเรียนช่วยเหลือและดูแลอาคารสถานที่ ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนและช่วยเหลือในการดูแลอาคารสถานที่ เพื่อให้อาคารสถานที่ที่มีมาตรฐานสะอาดและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ควรมีแนวทาง

ในการปรับปรุงแก้ไขโดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมดำเนินงาน ด้านอาคารสถานที่อย่าง ไม่เป็นทางการ เพื่อความคล่องตัวและรวดเร็ว ในการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้การจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน โดยการประสานงานระหว่างโรงเรียนผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการจัดการศึกษาอย่างคุณภาพและนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมโดยการมีส่วนร่วมในการประสานสัมพันธ์กับชุมชน สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมในงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น เพื่อให้โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ควรปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ใหม่ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน เพราะการประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นที่ปรากฏต่อชุมชน และสังคม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

2.1 ควรวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนในชุมชน

2.2 ควรวิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้รูปแบบการมี

ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนใน สังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิง
ลึกมากขึ้น

2.3 ควรวิจัยโดยใช้แบบสัมภาษณ์
หรือการจัดกลุ่มสนทนา เป็นเครื่องมือใน

แหล่งอ้างอิง

- กองการศึกษาเทศบาลตำบลไชยปราการ. (2556). *สรุปรายงานการจัดกิจกรรมวันสำคัญ*.
เชียงใหม่: เทศบาลตำบลไชยปราการ.
- ทิพย์ทิศา วุฒิวิทย์. (2551). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนลาดบัว
หลวง ไพโรจน์วิทยา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์การ
บริหารการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต).
- ประเสริฐ บุญมี. (2554). *ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- ศรีแพร ธนะขว้าง. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาร
สาสน์ วิเทศล้านนา จังหวัดเชียงใหม่*. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น).
- อำไพ แสงจำรัส. (2555). *ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง
นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 (สถาวร)*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยบูรพา).